

პერიოდული სამეცნიერო ჟურნალი
PERIODICAL SCIENTIFIC JOURNAL
ПЕРИОДИЧЕСКИЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

ISSN 2346-8467

აბრღ
AGRO
АГРО
NEWS

№1

ქუთაისი – Kutaisi – Кутаиси

2016

ჟურნალი წარმოადგენს
კავშირი იმერეთის აგროეკოლოგიური ასოციაციისა და
აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აგრარული ფაკულტეტის
პერიოდულ-სამეცნიერო გამოცემას

სარედაქციო კოლეგია:

ლორთქიფანიძე როზა – (მთავარი რედაქტორი);
ავალიშვილი ნინო (სწავლული მდივანი);
ურუშაძე თენგიზი; პაპუნიძე ვანო; შაფაქიძე ელგუჯა; ასათიანი რევაზი; კოპალიანი როლანდი; ჯაბნიძე რევაზი; კინწურაშვილი ქეთევანი; მიქელაძე ალექსანდრე; ჭაბუკიანი რანი; ქობალია ვახტანგი; ფრუიძე მაყვალა; ჩანჩიანი-ანასაშვილი ნუნუ; დოლბაია თამარი; ყუბანიშვილი მაკა; კვლენჯერიძე ნინო; ყიფიანი ნინო; ხელაძე მაია; კილასონია ემზარ; კვლიშვილი მანანა; ჩხიროძე დარეჯანი; ჯობავა ტრისტანი; წიქორიძე მამუკა; თავბერიძე სოსო; თაბაგარი მარიეტა; კილაძე რამაზი; მეტრეველი მარიამი; დვალაძე გულნარა; ნემსაძე მარიამი.

სარედაქციო კოლეგიის საზღვარგარეთის წევრები:

იოფე გრიგორი (აშშ); კავალიაუსკას ვიდასი (ლიტვა); ჩუხნო ინა (უკრაინა); ბელოკონევა-შიუკაშვილი მარინა (პოლონეთი); გასანოვი ზაური (აზერბაიჯანი); მამაძლოვი რამაზანი (თურქეთი); სანტროსიანი გაგიკი (სომხეთი); სალინდიევი ულტემურატი (ყაზახეთი).

The magazine is a periodical scientific publication of
Imereti Agro-ecological Association and
Akaki Tsereteli State University Faculty of Agrarian Studies.

EDITORIAL BOARD

Lortkipanidze Roza – (Editor in Chief);
Avalishvili Nino – (Academic Secretary);
Urushadze Tengiz; Papunidze Vano; Shapakidze elguja; Asatiani Revaz; Kopaliani Roland; Jabnidze Revaz;
Kintsurashvili Ketevan; Mikeladze Aleksandr; Chabukiani Rani; Qobalia Vaxtang; Fruidze Makvala; Chachkhiani-Anansashvili Nunu; Dolbaia Tamar; Kubaneishvili Maka; Kelendjeridze Nino; Kipiani Nino; xeladze Maia; Kilasonia Emzar;
Kevlishvili Manana; Chxirodze Daredjan; Jobava Tristan; Tsiqoridze Mamuka; Tavberidze Coco; Tabagari Marieta; Kiladze Ramaz; Metreveli Mariami; Gvaladze Gulnara; Nemsadze Mariam.

FOREIGN MEMBERS OF EDITORIAL BOARD

Ioffe Grigory (USA); Kavaliauskas Vidas (Litva); Chuxno Inna (Ukraine); Belokoneva-Shiukashvili Marina (Poland); Gasanov Zaur (Azerbaijan); Mammadov Ramazan (Turkey); Santrosian Gagik (Armenia); Sagyndykov Ultemurat (Kazakhstan).

Журнал представляет
Периодическое научное издание
Союза агроэкологической ассоциации Имерети и
Аграрного Факультета Государственного Университета Акакия Церетели

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Лорткипанидзе Роза – (главный редактор);
Авалишвили Нино – (Учебный Секретарь);
Урушадзе Тенгиз; Папунидзе Вано; Шафакидзе Элгуджа; Асатиани Реваз; Копалиани Роланд; Джабнидзе Реваз;
Кинцурашвили Кетеван; Микеладзе Александр; Чабукиани Рани; Кобалия Вахтанг; Фруидзе Маквала; Чачхიანი-Анасашвили Нуну; Долбая Тамар; Кубанейшвили Мака; Келенджеридзе Нино; Кипиани Нино; Хеладзе Маия;
Киласония Эмзар; Кевлишвили Манана; Чхиродзе Дареджан; Джобавა Тристан; Цикоридзе Мамука; Тавберидзе Сосо; Табагари Мариета; Киладзе Рамаз; Метревели Мариами; Гваладзе Гулнара; Немсадзе Мариам.

ЗАРУБЕЖНЫЕ ЧЛЕНЫ РЕДАКЦИОННОЙ КОЛЛЕГИИ:

Иоффе Григори (США); Кавалиаускас Видас (Литва); Чухно Инна (Украина); Белоконева-Шиукашвили Марина (Польша); Гасанов Заур (Азербайджан); Маммадов Рамазан (Турция); Сантросян Гагик (Армения); Сагиндигов Ултемурат (Казахстан)

როლანდ კოპალიანი – თხილის წარმოების ზრდის დინამიკა საქართველოში რეგიონების მიხედვით _____	9
ქეთევან კინწურაშვილი – კოფეინის ბანსაზღვრის და მისი მიღების ექსპრეს მეთოდი _____	13
Роза Лорткипанидзе – АГРОЭКОЛОГИЧЕСКАЯ СРЕДА ОСУЩЕННЫХ ПОЧВ МЕГРЕЛИИ _____	18
რეზო ჯაბნიძე – ღარბი, რომ განვითარდეს და აღორძინდეს _____	22
Сантросян Г.С. – ЦЕННЫЕ ФОРМЫ АБРИКОСА “ХАРДЖИ” В АРМЕНИИ_	32
ნუნუ ჩაჩხიანი-ანასაშვილი – ბიოლოგიური მეთოდი ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტის მიღების ბარანტია _____	35
Roza Lortkipanidze, Nino Kelenjeridze – RAISING SOIL FERTILITY IN OLIVE PLANTATIONS VIA CLOVER CULTURES IN CONDITIONS OF TSKALTUBO DISTRICT _____	40
ვახტანგ ქობალია – მანღარინ „აღრეშლას“ ნუცეღარული თესლნერგების ფორმათა მრავალფეროვნების ბიო-მორფოლოგიური და სამეურნეო მაჩვენებლების შესწავლის შედეგები _____	42
მარიეტა თაბაგარი, ვლადიმერ უგულავა, შორენა კაპანაძე, ნატალია ჯინჭარაძე – აღმოსავლური ხურმის ჯიშების სამეურნეო მახასიათებლების შესწავლა ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის კირობებში _____	48
ნინო ავალიშვილი – ბეოლოგიური პროცესების როლი ქანებისა და რელიეფის ფორმირებაში _____	51
ლ.გ. ბაზერაშვილი, ნ. ბოკუჩავა, მ. კეველიშვილი, ნ. ჯიბლაშვილი – წაბლის დაავადებანი წინანდლის დენდროკარკში _____	56
ტრისტან ჯობავა – ლიმონ ქართულის, მეიერისა და დიოსკურიას მაღსეკობამძლეობის შესწავლის შედეგები _____	58
Мака Кубанейшвили – ТОПИНАМБУР (ЗЕМЛЯНАЯ ГРУША) – ПОЛЕЗНОЕ РАСТЕНИЕ _____	66
გულნარა დვალაძე – მაყვლის (Rubus) მცენარის მიზანდასახული კულტივირების პერსპექტივა ახალი სახის კვების მრეწველობის საღებავის წარმოებისათვის და ბიომრავალფეროვნების დაცვა _____	69

ნინო ყიფიანი, მაია ხელაძე – ტრიფოლიატის სხვადასხვა ფორმების ბიო-მორფოლოგიური დასასიათება _____	72
ნინო კელენჯერიძე, ნელი კელენჯერიძე – ორბანული და მინერალური სასუქების შედარებითი ეფექტურობა დაბალნაყოფიერ ალუვიურ ნიადაგებზე გაშენებულ ფეიჭოს პლანტაციაში _____	76
ნატალია სანთელაძე – ფეიჭოს კულტურის ეკონომიკური ეფექტურობა იმერეთის რეგიონის ალუვიურ ნიადაგებზე _____	79
ვაჟა თოდუა, დალი ბერიკაშვილი, სოფიო ცქვიტაია – ველური ხილი, გამრავლება, ჭიმიური შემადგენლობა და გამომწეების პერსპექტივები _____	81
ლია კოპალიანი – ზეთისხილის ყვავილობისა და ნაყოფმსხმოიარობის ფენოლოგიური ფაზების მიმდინარეობა იმერეთის რეგიონში _____	90
მზია კურდღელია – ლავანდის კულტურის პერსპექტივა საქართველოში _____	93
ალექსანდრა ჩაფიჩაძე, მაკა ყუბანეიშვილი – ჩაიოტა (<i>Sechium edule</i>) – ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქციის წყარო _____	97
სულიკო ბერიძე – ცხიველთა კვების ტრადიციები საქართველოში და მისი გავლენა პროდუქტიულობაზე _____	101
მაყვალა ფრუიძე, ეკატერინე ბენდელიანი – ლუდის შენახვაზე მოქმედი ფაქტორები _____	104
ეკატერინე კახნიაშვილი – ჩაის არომატიზაცია და მიღებული პროდუქტის ეკონომიური გაანგარიშება _____	110
ვარლამ აკლაკოვი – პროლინის, არბინინისა და ჰისტიდინის ბარდაქმნის ზოგიერთი თავისებურებანი საფუძვრებში ღვინის შამპანიზაციისას _____	114
მალხაზ მიქაბერიძე – აბრონეფლეულის სპექტრულ-ოპტიკური მახასიათებლების გამოკვლევა _____	118
თამარ ხუციძე – ველური ყვავილოვანი მცენარის - შავყამალას (<i>Scrophulariaceae Lunariifolia Boiss</i>) გვირგვინის უზრცლების მღებავი ნივთიერების მორფოლოგია _____	121
ნანა ქათამაძე, თამარ ხუციძე – ჩაის ფოთლის შენახვისა და ტრანსპორტირების პერიოდში მიმდინარე ჭიმიური და მიკრობიოლოგიური პროცესები _____	124
თეიმურაზ კანდელაკი, რამაზ კილაძე, ჯამბულ ქანთარია – თბილისის „კუს ტბის“ რეკრეაციული ზონის დენდროფლორის მდგომარეობის შეფასება და სარეკონსტრუქციო ღონისძიებების მენეიჯერული დასაბუთება _____	128
ქეთევან ქუთელია – აქტინიდიის კულტურის თესლით გამრავლება _____	136

ეთერ ბენიძე, ვანდა გვანცველაძე – ბარემოს ტემპერატურული პირობების გავლენა ზოგიერთი ბაზაფხულზე მოყვავილე მერქნიანი მცენარის ფენოფაზების მიმდინარეობაზე	138
თეიმურაზ კანდელაკი, რამაზ კილაძე, ჯამბულ ქანთარია – ძალაძე თბილისის საზღვრებში და მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული მწვანე ნარბავებისა და სახელმწიფო ტყის ფონდის დაცვის რეზულირების მმქანიზმის შეფასება	144
ეთერ ბენიძე, ეკატერინა გუბელაძე, მარინა კუცია, იზა ოჩხიკიძე, ქეთევან ქუთელია – აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჯავჭავაძის გამზირზე მდებარე სასწავლო კორპუსის მიმდებარე ტერიტორიის ლანდშაფტურ-ეკოლოგიური შესწავლის შედეგები	151

2 **მულტიდისციპლინარული დარგები** MULTIDISCIPLINARY BRANCHES МЕЖДУДИСЦИПЛИНАРНЫЕ ОТРАСЛИ

ზეინაბ ახალაძე – საქართველოს აბრეშქვორები	161
მანანა შალამბერიძე – შერჩეულ მემკვიდრეებში შერჩერის უწყვეტია	166
გულადი თხილაიშვილი – ანტი-დემინგის მნიშვნელობა ეროვნული სასურსათო უსაფრთხოების გადაწყვეტის საკითხში	170
ნატო ჯაბიძე – სოფლის მემკვიდრეების შემდგომი განვითარება, მიწის მართვის თანამედროვე სისტემის შემქმნის ბარეში შეუძლებელია	176
ჯემალ ანანიძე, გიორგი ჯაბიძე – სოფლის მემკვიდრეების სპეციალიზაციისა და დარბთა შეთანაწყობის ეკონომიკური ეფექტიანობა აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში	183
გელა ლოსაბერიძე, დავით კბილაშვილი – აბრეშქვორების განვითარების პრობლემები და პერსპექტივები საქართველოში	187
სოსო თავბერიძე, ემზარ კილასონია – სამანქანო-სატრაქტორო აბრეშქვორების საყრდენ-ჩაჭიდებითი გამავლობის კვლევა შერდოვულ მიწათმომქმედების პირობებში	193
ემზარი კილასონია – ზეთისხილის სადემონსტრაციო ნაკვეთზე ჩასატარებელი მმქანიზმებულ სამუშაოთა ტექნოლოგია	197
მამუკა წიქორიძე – მინერალური საუქმების მმქანიზირებული ვესით მოყვადება და სიმინდის რიბთაშორისებში შეტანის ხერხები	200
სოსო თავბერიძე, დავით კბილაშვილი – თვლიანი ტრაქტორის საკურსო მდბრადობის კვლევა	203

დარეჯან ჩხიროძე – მღბრადი განვითარება ეკონომიკის განვითარების გარანტი	208
იზოლდა ხასაია – ტურისტული მომსახურების მომხმარებელთა პრობლემები იმერეთში	211
სერგო ცაგარეიშვილი, აკაკი ნასყიდაშვილი, მათა დიაკონიძე – კვების მომსახურების ზოგადი დახასიათება ტურიზმში	216

2 **ვიმართულაბათუმორისი ღარგები** **MULTIDISCIPLINARY BRANCHES** **МЕЖДУДИСЦИПЛИНАРНЫЕ ОТРАСЛЫ**

ფერმერულ მეურნეობებში ფერმერის ფუნქცია

მანანა შალამბერიძე

აკად. დოქტორი, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ფერმაში მართვის ძირითადი სიმძიმე აწევბა უშუალოდ ფერმერს, ან მატერიალურად დაინტერესებულ პირს, რომელიც ანალიზს უკეთებს და საზღვრავს თუ როგორ უნდა დაიგეგმოს მისი მეურნეობის განვითარება მომავალში. აღსანიშნავია, რომ ის ცდილობს შესაძლებლობის ფარგლებში თვითონ შეადგინოს თავისი მეურნეობის განვითარების პროგნოზი, მაგრამ თუ ფერმერს არ გააჩნია სპეციალური ცოდნა დაგეგმვაზე და იგი რისკთან არის დაკავშირებული მაშინ ფერმერი ყოველ ღონეს ხმარობს მოიპოვოს ყველა საჭირო ხელმისაწვდომი და სწორი ინფორმაცია, გეგმების შესრულების პერიოდსა და პროდუქციის წარმოებაზე. ამისათვის საჭიროაფინანსები განაწილდეს იმ ღონისძიებებს შორის, რომლებსაც უფრო მეტი მოგების მოტანა შეუძლიათ. ამასთან ერთად, დაზუსტდება შესაბამისობა ფულად საშუალებებსა და მიმდინარე საჭიროებებს შორის, დანახარჯების დაფარვასა, გადასახადის გადახდისუნარიანობის ვადებსა და დაფინანსებისთვის საჭირო კაპიტალს შორის.

ფერმაში მართვის ძირითადი სიმძიმე აწევბა უშუალოდ ფერმერს, ან მატერიალურად დაინტერესებულ პირს. ხოლო იმ შემთხვევაში, როდესაც ფერმერი სხვა საქმიანობით არის დაკავებული, ან არ არის სპეციალისტ-მეურნე და მიწის დიდი ფართობი გააჩნია, მასინ ფერმას მართავს დაქირავებული სპეციალისტი. ფერმის ფუნქციები, უფლება-მოვალეობანი მნიშვნელოვნად მერყეობს. ფერმერი არის მიწის, საწარმოო საშუალების მფლობელი, რომელიც ოჯახის წევრებთან, ან სხვა პარტნიორებთან ურთიერთობაში წარმოადგენს პროდუქციის მწარმოებელს. ამიტომ ფერმერი კარგად უნდა ფლობდეს პროდუქციის წარმოების ტექნოლოგიას. ამასთან ერთად, იგი არის ფერმის მმართველი, რომელიც საჭირო ინფორმაციას ფლობს, ან სხვადასხვა წყაროებიდან ღებულობს, ანალიზს უკეთებს და შესაბამის გადაწყვეტილებას ღებულობს მეურნეობის საწარმოო და ეკონომიკურ საკითხებზე. ფერმერი კარგად უნდა ერკვეოდეს წარმოების ეკონომიკასა და ორგანიზაციაში. მას უნდა შეეძლოს პროდუქციის წარმოებაზე გაწეული ყველა დანახარჯის გაანგარიშება - გაანალიზება, ფინანსების ეფექტურად გამოყენება და ა.შ.

ფერმერის წარმატება დიდად არის დამოკიდებული აგრეთვე მის პირად გამოცდილებაზე. სამეურნეო საქმიანობა რთული და მრავალმხრივი პროცესია და იგი მოიცავს პროდუქციის წარმოების და რეალიზაციის ყველა მხარეს საკვების წარმოება, ნიადაგის დამუშავება, თესვა, მოსავლის აღება, ტრანსპორტირება, შენახვა, კვების ორგანიზაცია, ულუფის შედგენა, საკვებზე მოთხოვნილების გაანგარიშება, საკვების დარიგება, წველის, ნაკელის გატანის, დაწყურების ორგანიზაცია და ა.შ. პროდუქციის შენახვა, კარტოფილი, ხილი, მრავალი საკვები, ყველი და ა.შ., პირველადი გადამუშავება, რძის გაწმენდა-გასუფთავება, აწონვა, გაციება, ხარისხის დადგენა, სპეციალურ მაცივარში შენახვა, საჭიროების შემთხვევაში რძის მეორადი გადამუშავება, არაჟანის, მაწონის, ხაჭოს, ყველის, კარაქის წარმოება, პირუტყვის დაკვლა, დამუშავება, მაცივარში შენახვა და ა.შ. აღნიშნული ყოველი ოპერაციის მაღალ დონეზე შესრულება

მოითხოვს დიდი პირადი გამოცდილების აუცილებლობას, რადგანაც დამწეები ფერმერი, რომელსაც სამეურნეო საქმიანობის გამოცდილება არ გააჩნია საჭიროებს მშობლების რჩევა-დარიგებას, კონსულტაციას, პირად ალღოს და ა.შ. ფერმის წარმატება მნიშვნელოვნად დამოკიდებულია ფერმერის აკადემიურ ცოდნაზე, რომელიც მან უნდა მიიღოს უმაღლეს ან სხვა სასწავლებლებში. ზოგიერთი ფერმერის აზრით მართვის წარმატება შეიძლება მიღწეული იქნას თეორიული და პრაქტიკული ცოდნის გარეშე. ფერმის წარმატება, მიღწევა ადამიანის პირადი გამოცდილების მიღების შედეგად, რაც საჭიროებს დიდ დროს. არის შემთხვევები, როდესაც ახალგაზრდა სპეციალისტს ცოდნის და გამოცდილების გარეშე გააჩნია სწორი გადაწყვეტილებების მიღების ნიჭი, უნარი, ასეთი თვისებების ახალგაზრდები ნაკლებად არიან პრაქტიკაში, რომლებიც პირადი გამოცდილების და აკადემიური ცოდნის მიღების შემდეგ დიდ წარმატებას აღწევენ ცხოვრებაში. ნიჭიერი, უნარიანი ფერმერი სხვადასხვა ლიტერატურის, ჟურნალ-გაზეთების დახმარებით იმაღლებენ მართვისათვის საჭირო ცოდნას, რაც დიდად ეხმარება სამეურნეო საქმიანობის სწორ წარმართვაში. თვითგანათლება ხელს უწყობს მართვის სწორ გადაწყვეტილების მიღებაში.

აღსანიშნავია, რომ მართვის წარმატება აგრეთვე დიდად არის დამოკიდებული მიღებული გადაწყვეტილებების სისწორესა, დროულობასა და ეფექტიანობაზე. სწორედ ამ ფაქტორით განსხვავდება კარგი ფერმერი ცუდისაგან.

გადაწყვეტილებების მიღებაში ფერმერთა ერთი ნაწილი ამჟღავნებს უფრო დიდ ერუდიციას, ცოდნას, რისკს, ვიდრე მეორე ნაწილი. ერთი ნაწილი დადებითად აფასებს სიახლის დანერგვას. ფერმერი, რომელიც დამაკმაყოფილებელ შედეგს აღწევს მწირ, დაბალნაყოფიერ მიწებზე, ისეთივე ძლიერი მმართველია, როგორც ფერმერი რომელიც კარგ შედეგება აღწევს მაღალნაყოფიერ მიწებზე.

ფერმერთა ერთი ნაწილი მაღალ მოგებას ღებულობს გაწეული რისკის შედეგად, მაგრამ ხდება ისედაც, როდესაც ფერმერი რისკს ეწევა და ვერ ითვალისწინებს ყველა მოქმედ ფაქტორს და ღებულობს ზარალს. მაგრამ ზოგიერთი ფერმერი რისკზე არ მიდის იმის გამო, რომ იგი არ არის მზად რთული საკითხების გადასაწყვეტად. ფერმერის რისკისადმი დამოკიდებულება არამარტო მის პროფესიონალურ მომზადებასა და პრაქტიკულ გამოცდილებაზეა დამოკიდებული, არამედ სხვა მრავალ ფაქტორზეც. ფერმერს, რომელსაც კარგად აქვს დაყენებული ფერმაში საქმე, იგი აქტიური მმართველია და დიდ მოგებასაც ღებულობს, ასეთი ფერმერი და ფერმა რისკის გასაწევად მზად არის ახალგაზრდა ფერმერთან შედარებით, რომელიც თავის საქმიანობაში დიდ გაქანებას ვერ ჰპოვებს და წარმატებასაც ნაკლებს აღწევს.

ფერმერი თავის სამეურნეო საქმიანობაში სახავს განსხვავებულ მიზნებს, რა უნდა აკეთოს, რა საშუალებით და რა მეთოდებით, ან ხერხებით, ხოლო მეურნეობის მართვის ამოცანაა ამ მიზნების მიღწევის გარანტია. ყოველი სასოფლო-სამეურნეო საწარმო ფლობს სამი სახის ძირითად რესურსებს - კაპიტალს, ფულად სახსრებს, მიწას ან სხვა საწარმოო საშუალებებს და შრომას. ყოველ ამ რესურსებს ემატება როგორც გადამწყვეტი ფაქტორი - მმართველობა.

ფერმის სამეურნეო საქმიანობის მართვა ძირითადად შემდეგ პროცესს მოიცავს: პროგნოზირება, დაგეგმვა, გეგმების მოქმედებაში მოყვანა, ოპერატიული მართვა, შე-

დეგების აღრიცხვა-რეგისტრაცია, შედეგების ანალიზი, დასკვნებისა და წინადადებების ჩამოყალიბება, გეგმის შესრულებაზე კონტროლი.

პროგნოზირება. სამეურნეო საქმიანობის სწორი გაძღოლისათვის მოკლე, საშუალო და გრძელვადიანი დაგეგმვის გადაწყვეტილების მიღება. საჭიროა ფერმერმა პროგნოზი გაუკეთოს მომავალ შესაძლებელ სიტუაციას. მაგალითად, როგორი იქნება საბაზრო ფასები წარმოებულ პროდუქციაზე - რძეზე, ღორის, ძროხის, ცხვრის ხორცზე, კვერცხზე და ა.შ. რომელი უფრო იქნება ხელსაყრელი რძის გაყიდვა თუ მისგან ყველის დამზადება, მისი მაშინვე რეალიზაცია თუ ზამთარში გაყიდვა და ა.შ. ამ გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ ფერმერმა სხვადასხვა საინფორმაციო წყაროების საფუძველზე უნდა განსაზღვროს ყველის საბაზრო ფასები ახლო მომავალში. ამ ფერმერისათვის უფრო ხელსაყრელი იქნება სიმინდი ადებისთანავე გაყიდოს, თუ მომავალი წლისათვის შეინახოს და დაელოდოს ფასების მომატებას ახალი ფარეხების აშენებით ცხვრის ხორცის და მატყლის რეალიზაციის შედეგად მიღებული ამონაგები დაფარავს გაწეულ ხარჯებს თუ არა და მოგებას რამდენს მიიღებს და ა.შ.

თანამედროვე ცვალებად პირობებში შესაბამისი ცოდნისა და საჭირო ინფორმაციის გარეშე ძნელია იწინასწარმეტყველო და განსაზღვრო მოვლენები, შედეგები არა მარტო ერთი-ორი წლის არამედ ერთი-ორი თვით ადრეც კი. როგორც წესი, ფერმერს არ გააჩნია იმდენი დრო რომ, შეისწავლოს და ეფექტურად, გამოიყენოს პროგნოზირების რთული მეთოდები. ამიტომ იგი იძულებულია მომსახურებისათვის მიმართოს სხვადასხვა საკონსულტაციო ცენტრის აგენტებს, რომელთაც თავის შემადგენლობაში ჰყავთ სპეციალისტები, რომლებიც კონსულტაციას აძლევენ პერსპექტიული ტექნოლოგიის დაგეგმვისა და სხვა საკითხებში ყოველი მსურველი ფერმისათვის ამზადებენ ამა თუ იმ საკითხებზე ანგარიშებს. რჩევისა და კონსულტაციის მიღება შეიძლება სხვაგანაც. როგორც არის კომერციული ორგანიზაციები და მათ მიერ პროგნოზირებაზე გამოშვებული საინფორმაციო მასალა. მაგალითად, ასეთი კომერციული ორგანიზაციებია რძის მარკეტინგის საბჭო, მეცხოველეობის და ხორცის კომისია.

ფერმერი ანალიზს უკეთებს და საზღვრავს თუ როგორ უნდა დაიგეგმოს მისი მეურნეობის განვითარება მომავალში. აღსანიშნავია, რომ ის ცდილობს შესაძლებლობის ფარგლებში თვითონ შეადგინოს თავისი მეურნეობის განვითარების პროგნოზი და გეგმები, მაგრამ თუ ფერმერს არ გააჩნია სპეციალური ცოდნა დაგეგმვაზე, იგი რისკთან არის დაკავშირებული და ამიტომ ფერმერი ყოველ ღონეს ხმარობს მოიპოვოს ყველა საჭირო ხელმისაწვდომი და სწორი ინფორმაცია. მოკლევადიანი ანუ ოპერატიული დაგეგმვა მოითხოვს რეგულარულ კვლევებს, სხვადასხვა ინფორმაციას, მონაცემების მოპოვებას და დამუშავებას.

დაგეგმვა. ფერმერი პროგნოზირების საფუძველზე ადგენს პროდუქციის წარმოების და საერთო სამეურნეო საქმიანობის გრძელვადიან (სტრატეგიულ) და მოკლევადიან (ოპერატიულ ყოველდღიურ) გეგმებს. არსებული პირუტყვის სულადობიდან და გეგმიური სადღეღამისო წონამატიდან გამომდინარე, ფერმერი ადგენს გეგმას თუ რა სახის, რაოდენობის და ხარისხის პროდუქცია აწარმოოს ბაზრის მოთხოვნილების შესაბამისად. მაგალითად, ფერმერმა უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება თესვის დაწყების თაობაზე ნიადაგობრივი შედგენილობის გათვალისწინებით. ამიტომ მან უნდა იცოდეს

ამ საწარმოო პროცესის შესრულების ხარისხი, ტექნოლოგია, თესვის სიღრმე, რიგთა შორის მანძილი და ა.შ. სიტუაციიდან გამომდინარე ფერმერი ცვლის თავის გეგმებს. მაგალითად, თუ მეტი გასავალი აქვს არა საბეკონე, არამედ საქონელ-ღორის ხორცს, იგი ცვლის სუქების ტექნოლოგიას.

ფერმერი წარმოების გეგმის შედგენისას აუცილებლად ანგარიშობს, ან ითვალისწინებს წარმოებისათვის საჭირო რესურსებს, თესვის, საწვავსაცხების, საკვების და ა.შ. საჭირო რაოდენობას, ესე იგი ფერმერი სისტემატურად მართავს თავის რესურსებს, თანაც აკონტროლებს მიღებული გადაწყვეტილებების შესრულებას, მიმდინარე ოპერაციებსა და საჭირო რესურსებს შორის თანაფარდობას. გეგმის შესრულებისას ფერმერი აზუსტებს დაფინანსების წყაროებს, მოცულობას (ლარებში, დოლარებში). რა პერიოდისათვის ან რომელი ოპერაციისათვის იქნება საჭირო კაპიტალური დაბანდება და რომელ წყაროებიდან შეიძლება ფინანსების გამოძებნა მოცემულ პერიოდში, როგორ და როდის იქნება დაფარული ბანკის სესხი. გეგმების შესრულების პერიოდში ან პროექციის წარმოებისას ფინანსები უნდა განაწილდეს იმ ღონისძიებებს შორის, რომლებსაც უფრო მეტი მოგების მიცემა შეუძლიათ. ამასთან ერთად, ზუსტდება შესაბამისობა ფულად საშუალებებსა და მიმდინარე საჭიროებებს შორის, დანახარჯების დაფარვასა, გადასახადის გადახდისუნარიანობის ვადებსა და დაფინანსებისთვის საჭირო კაპიტალს შორის. ყოველივე ამის რეგულირება მოეთხოვება ფერმერს.

გამოყენებული ლიტერატურა

1. შ.შალამბერიძე - ფერმერული მეურნეობის მენჯმენტი – ქუთაისი; 2015.

FARMS FARMER FUNCTION

Manana Shalamberidze

acad. doctor, Akaki Tsereteli State University

summary

Farm management of the major weight on the farmers, or materially interested person who analyzes and determines how to plan the future development of its economy. It should be noted that it is trying to the extent possible to make up for its development forecast, but if the farmer does not have special knowledge of the planning and the risk is related to the farmer to make every effort to obtain all the necessary access and correct information, plans implementation period and production. For sachiroapinansebi divided between those events, which can bring more profits. In addition, the money will be in line with the current needs of the media and, to cover expenses, tax payment deadlines and funding required for capital

ФУНКЦИЯ ФЕРМЫ ФЕРМЕРА

Манана Шаламберидзе

Академический доктор, Государственный Университет Акакия Церетели

Резюме

Управление Ферма основной массы на фермеров, или материально заинтересованное лицо, анализирует и определяет, каким образом планировать будущее развитие своей экономики. Следует отметить, что она пытается, насколько это возможно, чтобы компенсировать свой прогноз развития, но если фермер не имеет специальных знаний в области планирования и риск связан с фермером, чтобы сделать все возможное, чтобы получить все необходимые доступа и правильной информации, планирует период внедрения и производства. Для sachiroapinansebi разделенных между этими событиями, которые могут принести больше прибыли. Кроме того, деньги будут в соответствии с текущими потребностями в средствах массовой информации и, чтобы покрыть расходы, по уплате налогов и сроки, необходимые для финансирования капитала.